

Wakacje od ZUS - nowa ulga dla przedsiębiorców

Wakacje składkowe, czyli możliwość niepłacenia składek ZUS przez jeden, wybrany miesiąc w roku kalendarzowym to nowa ulga z której przedsiębiorcy skorzystają od grudnia 2024 roku. Od 1 listopada 2024 roku będzie można złożyć wniosek do ZUS i miesiąc później skorzystać z tego rozwiązania. Zwolnienie z opłacania składek będzie obejmować składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy w dowolnie wybranym miesiącu. Składka na ubezpieczenie zdrowotne pozostaje obowiązkowa dla przedsiębiorcy.

Ustawą z dnia 9 maja 2024 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 863) została wprowadzona nowa ulga dla przedsiębiorców tzw. wakacje od składek ZUS. Wakacje składkowe dotyczą zwolnienia z opłacania składek w jednym wybranym przez przedsiębiorcę miesiącu w każdym roku kalendarzowym. Będą rozwiązaniem dobrowolnym, przedsiębiorca sam zdecyduje, czy i kiedy będzie chciał z niego skorzystać. Nieopłacone składki ZUS zostaną sfinansowane z budżetu państwa w ramach dotacji do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

WAŻNE

W 2024 roku z wakacji składkowych można skorzystać tylko w grudniu, czyli wniosek należy złożyć w listopadzie. Natomiast wnioski złożone w grudniu 2024 roku będą dotyczyły zwolnienia z opłacania składek za styczeń 2025 roku.

Warunki korzystania z wakacji składkowych

Z nowej ulgi mogą skorzystać przedsiębiorcy, którzy opłacają składki ubezpieczeniowe za siebie i maksymalnie 9 innych osób i osiągają roczne przychody do 2 mln euro.

Zwolnienie dotyczy należnych składek na własne obowiązkowe ubezpieczenia płatnika, tj. emerytalne, rentowe i wypadkowe, a także chorobowe, jeżeli ubezpieczony dobrowolnie podlegał temu ubezpieczeniu w miesiącu złożenia wniosku oraz w miesiącu go poprzedzającym przynajmniej przez 1 dzień, oraz składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy.

Aby skorzystać ze zwolnienia z opłacania składek ZUS przedsiębiorca musi spełnić następujące warunki:

- jako osoba ubezpieczona podlegał chociaż jeden dzień (dobrowolnie albo obowiązkowo) ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku,
- w ostatnich dwóch latach przed rokiem, w którym składa wniosek, nie osiągnął przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej lub co najmniej w jednym

- roku z dwóch ostatnich lat poprzedzających ten rok roczny przychód z działalności nie przekraczał równowartości w złotych 2 milionów euro,
- jako osoba ubezpieczona w poprzednim roku oraz w roku, w którym składa wniosek (do dnia złożenia wniosku) nie prowadził pozarolniczej działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego w roku rozpoczęcia działalności lub rok wcześniej wykonywał w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności, które wchodzą w zakres jego działalności.

WAŻNE

Zwolnienie z opłacenia składek stanowi pomoc de minimis. Jeśli chcesz skorzystać z wakacji składkowych, musisz dysponować limitem pomocy de minimis co najmniej w wysokości sumy obowiązujących Cię w danym miesiącu kalendarzowym składek na ubezpieczenia społeczne, z których chcesz uzyskać zwolnienie.

Korzystając z wakacji przedsiębiorca nie będzie musiał zawieszać własnej działalności. Oznacza to, że przedsiębiorca w danym okresie nadal będzie mógł m.in. uzyskiwać z niej przychody (roczne przychody nie mogą przekroczyć 2 mln euro). **W czasie wakacji od składek ZUS, właściciele firm będą mogli nadal prowadzić działalność gospodarczą, uzyskiwać przychody i wystawiać faktury.**

Wniosek o zwolnienie ze składek ZUS

Aby skorzystać z rozwiązania, **przedsiębiorca będzie musiał złożyć wniosek do ZUS-u w miesiącu poprzedzającym wybrany przez siebie miesiąc.** Przykładowo, jeżeli będzie chciał, by to luty był miesiącem wolnym od składek na ubezpieczenia społeczne, wniosek powinien złożyć do ZUS-u w styczniu.

Zgodnie z ustawą przedsiębiorca będzie składał wniosek o zwolnienie z opłacania składek wyłącznie za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, **w formie dokumentu elektronicznego** Wniosek złożony poza wskazanym okresem czasowym lub gdy dojdzie do zgonu wnioskodawcy przed jego rozpatrzeniem, nie zostanie rozpatrzony. Informacja o tym fakcie będzie dostępna w systemie teleinformatycznym.

Przepisy przewidują niewydawanie decyzji o przyznaniu zwolnienia z opłacania składek, w sytuacji, w której rozstrzygnięcie w całości uwzględnia wniosek płatnika składek. Przedsiębiorca zostanie wówczas poinformowany o przyznaniu zwolnienia, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego udostępnionego przez ZUS.

WAŻNE

Pozytywne rozstrzygnięcie wniosku przedsiębiorcy dotyczącego wakacji składkowych nie będzie wymagało wydania przez ZUS decyzji.

Co istotne, ZUS będzie mógł przeprowadzić kontrolę u przedsiębiorcy dotyczącą prawidłowości i rzetelności danych, informacji i oświadczeń przekazanych przez korzystającego z wakacji składkowych we wniosku o zwolnienie. Jeśli stwierdzi, że przedsiębiorca nie spełnia ww. warunków uprawniających do nowej ulgi, wyda decyzję odmowną.

Dokumentacja rozliczeniowa za okres korzystania z ulgi

Przedsiębiorca korzystający z nowej ulgi przekazuje do ZUS za miesiąc kalendarzowy objęty zwolnieniem:

- deklarację rozliczeniową,
- imienny raport miesięczny z informacją o składkach finansowanych przez budżet państwa za osobę opłacającą składki za siebie,
- imienny raport miesięczny z informacją o składkach finansowanych przez osobę opłacającą składki za siebie,
- w przypadku zgłaszania do ubezpieczeń innych ubezpieczonych – imienne raporty za tych ubezpieczonych.

W przypadku niezłożenia wymaganych dokumentów ZUS utworzy je na podstawie dostępnych w systemie danych, ale nie będą one obejmowały dokumentów dotyczących pracowników przedsiębiorcy. Utworzenie dokumentów może się wiązać również z ustaleniem minimalnej składki na ubezpieczenie zdrowotne dla danej formy opodatkowania.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 sierpnia (Dz. U. poz. 1296) przedsiębiorca, który będzie chciał skorzystać z nowej ulgi będzie stosował **nowe kody tytułu ubezpieczeń.**

W załączniku do nowelizowanego rozporządzenia w części I „Kod tytułu ubezpieczenia” w dziale 1 „Podmiot podstawowy wraz z rozszerzeniem” dodano nowe kody:

- **05 14** dla osoby, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi 60 proc. kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego (pełny ZUS),
- **05 74** dla osoby, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi 30 proc. kwoty minimalnego wynagrodzenia (preferencyjny ZUS),
- **05 94** dla osoby, dla której podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne uzależniona jest od przychodu (mały ZUS plus).

W przypadku nieotrzymania ulgi przedsiębiorca wysyła dokumenty rozliczeniowe za dany miesiąc według ogólnych zasad, czyli z uwzględnieniem obowiązującej go podstawy składkowej i wysokości tych składek oraz je opłaca. Złożenie odwołania od decyzji nie zmienia tych zasad. Dopiero w przypadku korzystnego dla płatnika rozstrzygnięcia przez sąd płatnik będzie uprawniony do złożenia korekty dokumentów i odzyskania nadpłaty.

Opracowanie: Katarzyna Bogucka